

LEVNED & MENINGER

Øer i historien

AF BO GREEN JENSEN

DET er lørdag aften i Snekkersten. Min yngste datter og jeg holder skansen, mens Mor er til middag med gamle juraveninder. Det er den første aften i uger, hvor der ikke er tvingende deadlines eller vigtige maratonmiddage at gå til. Jeg fik sendt, hvad jeg skulle, før midnat i går, og den næste frist bliver først alvor i morgen. Lige nu lever vi og hænger ud. Det er vederkvægende, for januar var en sadistisk sejtrækker.

Ava er bestemt ikke utilfreds med situationen. Hun er træt af at skulle i skole hver dag og siger, at i morgen vil hun sove så længe, hun kan – helt til klokken ni, om det skal være. O. K har haft en aktivitetsrig *Boost*-uge med klimabevidsthed som tema. Ava, Aura og William konstruerede en sindrig sorteringsmaskine, der ville have gjort Robert Storm Petersen stolt. Hun er begyndt at læse med, når vi læser. Det går med andre ord, som det skal.

Men hjemme er der til stadighed krav om at lege ude, selv om det bliver tidligt mørkt, og rydde op på sit nyindrettede værelse. Ava vil se *Ramasjang* og *Carmen Sandiego* på Netflix. Det får hun så lov til, mens jeg laver mad. Hun spørger, om jeg kender det med, at »når katten er ude, spiller musene på bordet«. Ja, siger jeg, det er sådan en fast talemåde. »Nej, Far,« siger hun. »Det er et *udtryk*.«

KORT efter nytår lander jeg i Paris. Det er den 21. udgave af det årlige »Rendez-vous with French Cinema«, som det franske film-institut arrangerer. International presse kan møde instruktører og skuespillere fra de film, som har premiere i løbet af året.

Der har været mange variationer af det franske RDV. Før finanskrisen var der ingen smalle steder. Vi boede på Sofitel Faubourg og talte med kunstnerne på Hôtel de Crillon. Vi blev fyrsteligt beværtet, fik middag på Maxim's og var til strygerkoncert i Musée d'Orsay. I gamle dage kom en hel delegation af danske journalister. Nu er vi nede på to.

Michael Bo fra Politiken og jeg er med det samme formiddagsfly. Vi tager en ny slags lufthavnsbus til Triumfbuen, for efter ti år med base ved Operaen, er RDV flyttet til nye lokaler. Vi bor i rue de Berri ved Champs-Élysées. Samtalerne finder sted på Hôtel du Collectionneur, som ligger i rue de Courcelles.

Det går fint med at finde Hôtel California i rue de Berri. »You can check out any time you like, but you can never leave,« sang The Eagles i 1976. *Hotel California*-albummet er solgt i 42 millioner eksemplarer, så i år tager bandets overlevende en tur mere i tids-maskinen. Don Henley & Co. går på scenen i Royal Arena den 10. juni.

Bagefter bruger vi lang tid på at finde

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

Hôtel du Collectionneur. Turen burde tage ti minutter, men alt er i Haussmann-arkitektur, og gaderne ligner hinanden. Vi fryser og er flove og gransker telefonens GPS. Vi forvilder os helt ind i Parc Monceau. Så er der ét hus, som skiller sig ud og bliver landemærket, som vi kan kende. Det er den forbløffende kinesiske pagode, som ligger på hjørnet af rue de Courcelles.

Pagoden er gammel, det kan man se. Den er karmosinrød i fire etager og har altid noget lys tændt. Huset kunne være teleporteret fra Shanghai. Jeg brugte sidste år en måned på at læse nyoversættelsen af *Les Mystères de Paris*, den kulørte føljetonroman, som Eugène Sue skrev til Journal des Débats fra juni 1842 til oktober 1843. Den blev også læst i Danmark, hvor Dagen bragte *Paris' Mysterier*. Pagoden ville passe dér. Det viser sig, at Pagoda Paris – eller Maison Loo – er en blanding af samling og galleri. Ching Tsai Loo (1880-1957) kom som ung til Paris, hvor han solgte kinesisk kunst til J.P. Morgan, Rockefeller og andre fantasirige samlere. Loo bad arkitekten Fernand Bloch om at konvertere et hus til en udstillingsbygning. Pagoden stod færdig i 1925.

Senere fulgte en tid med forvirring. Pagoden genåbnede i 2013. Hver detalje er udsoget restaureret. Adressen er 48 rue de Courcelles, men huset ligger som på en ø.

HER er vi omsider ved motivet, jeg vil hen til. Noget af det bedste, vi gjorde som familie i fjor, var at læse C.S. Lewis' Narnia-fortællinger højt. Generelt er det sådan, vi gør. Vi skiftes til at læse og lytter alle tre. Sådan kom vi gennem *Peter Pan* og *Wendy*, *Frøndelos*, *Brødrene Løvehjerte* og samtlige Tintin-album. Vi kan godt lægge telefonerne væk.

Som bekendt er der syv Narnia-bøger. Den, som alle kender, er *Løven, heksen og garderobeskabet* (1950), som også var den første, der udkom, men kroniken begynder med *Trolldmandens nevø* (1955), som fortæller forhistorien om, hvordan Narnia blev til. Frederikke læste de to bind. Jeg kom på banen med *Hesten og drengen*, som egentlig hedder *The Horse and his Boy*, altså *Hesten og hans dreng*. Det giver mening, når man har mødt hingsten Bree.

Jeg har læst *ad hoc* i kroniken, når jeg skulle skrive om Narnia-film eller se på Lewis i anden sammenhæng. Men jeg havde aldrig grund til at læse bind 3, som er sjældent klart skrevet og originalt, fordi det begynder et helt andet sted, så at sige uden for historien. Jeg har også altid accepteret den vedtagne fordom om Lewis' dogmatiske kristendom.

I hjemmet findes en stor Tolkien-samling, der omfatter adskillige bøger om *The Inklings*. Det var navnet på den løse kreds, som mødtes

på pubben The Eagle and Child (i daglig tale Bird and Baby) og for øvrigt også i Lewis' værelser på Magdalen College i Oxford. De læste højt af værker, som var undervejs, drak øl, røg pipe og talte litteratur, religion og filosofi en aften om ugen fra 1931 til 1949.

Der var faste gæster som Lewis' storebror, Warren, og Tolkiens yngste søn, Christopher, der stadig lever – han er 94 – og har været den primære drivkraft i udbredelsen af sin fars univers. Men de fire konstante medlemmer var Lewis, Tolkien, den okkult inklinerede digter Charles Williams og filosofen Owen Barfield, som også skrev science fiction.

Jeg har læst en masse om The Inklings, men altid med eksklusivt fokus på Tolkien. Nu begyndte jeg at læse om forfatterne som et fællesskab. Jeg læste gruppebiografierne af Humphrey Carpenter, Colin Durez og ægteparret Zelaski. For første gang læste jeg tekster af Owen Barfield og Charles Williams. Jeg var atter havnet på en slags ø.

Jeg har elsket Tolkiens univers som få andre fantastiske steder, men jeg har aldrig tænkt over, hvor isolerede The Inklings var i deres samtid. Bøgerne om Midgård er skrevet, mens Pound, Joyce, Stein og Eliot, Faulkner, Hemingway og Fitzgerald gjorde banebrydende opdagelser. Moderne poesi og musik var byer på Månen for Tolkien.

Og ja, jeg tænker på Snekkersten som en ø somme tider. Her har vi bygget et fort af en slags, og jeg kan relatere til belejringsmentaliteten, som er fremherskende hos The Inklings. Huset og stalden er som en ark. Her er alle bøgerne og filmene og musikken, som de fleste har smidt fra sig, fordi det gamle stof

fylder og vejer.

Jeg drømmer, må jeg tilstå, om et liv, hvor vi bliver i Pagoden og læser. Jeg kan forestille mig en dag, hvor den næste film ikke er vigtig. I hvert fald kan jeg se fra hér til de drømmende tåber i Oxford.

NUVEL. Ava og jeg skal videre med sidste bind af Enid Blytons *Det fortryllede træ*, som hedder *Sidste nyt fra Eventyrskoven*. På hver femte side står der »milde makrel«, »milde mimoser«, »milde magneter« – der er hele tiden et nyt MM-udbrud, som vækker jubel.

Jeg nyder vores aften lige så meget som hun. Jeg følger også med i *Carmen Sandiego*, da maden er klar. Det er en ny, animeret version af 90er-serien om den allestedsnærværende gentlemantiv, som dog ikke er en mand, men en pige med rød trenchcoat og bredskygget hat. »Where in the world is Carmen Sandiego?« hed temasangen. Jeg kan huske den fra ældste datter og den første barndom, jeg var med til at dele.

Det er længe siden nu. Jeg tænker 25 år. Vi sidder sikkert stadig og ser på et af de skabstunge fjernsyn, som var standardudstyr i stuerne dengang. På en løsevet ø i historien. Carmen Sandiego er skarp som bare pokker. Jeg kan godt forstå, at Ava vil være hende. Jeg vil så være drengen, der hjælper. Man skal jo være *nogen* i sådan en leg.